Akademik Akıl
Köşe Yazıları
www.akademikakil.com Printed on Haziran 7, 2023

"Büyük Veri" Belirleyici Olmuştur, Kılavuzu Seçim Beyannamesi Olanın Burnu Yere Sürtmeyecektir

By Doç.Dr. Hasan Hüseyin Esenoğlu
June 7, 2023
Kategoriler: Ayın Konusu: 2023 Seçim Değerlendirmesi, Fen
Etiketler: 2023 seçimleri, Temel bilim

Tüm kanallardaki usta yorumculardan sonra bize ne söylemek düşer ki? Bununla birlikte, bilinenlerin ve söylenenlerin dışında "akademik" yorum ve temel bilim alışkanlığımız ile 2023 Seçim Değerlendirme'sini yine de aşağıda listeleyelim, bakalım ne çıkacak?

Öncelikle, Ocak 2023'te Akademisyenlerin 2023 Seçimine Bakışı konusunda "Seçmenin Özgür Oyu Geleceğin İktidarına Bereket Getirsin" başlıklı yazımıza burada tekrar dikkat çekmekte fayda olacaktır; içeriğindeki 38 madde yaklaşık 4.5 ay sonra gerçekleşen seçimlerin değerlendirmesi konusuna başlıbaşına bir cevap niteliği taşıdığını belirtelim.

Seçim öncesi düşüncemiz sorulduğunda cevaplarımızın merkezindeki kavram "**büyük veri**" olmuştu ve bunun da seçimlerde belirleyici olacağı idi…

Evim Antalya'da işim İstanbul'da kısa aralıklarla uçakla gelip gittiğimizden tepelerden bakmakla büyük değişimi yakından görememişim… Seçimler için sıklıkla ama bu sefer otobüslerle gitmeye başlayınca yol boyunca saatlerce muhteşem gelişmişliği gözlemledim, tutamamışım kendimi öyle ki gözlerim nemlenmiş… Kendimi de hayıfladım neden bu işi bugünlere bıraktım ve sadece canlı yayın ekranlarıyla yetindim diye… Uçak tepesindeki sırça köşkümüzden göremediklerimizi ayaklarımız yere basınca görmeye başladık… Gerçi pandemiden önceki yıllarda bir kez oğlumun üniversitesi için Antalya'dan başlamak üzere aile boyu arabamızla Mersin-Mut, Adana, Osmaniye, G.Antep, K.Maraş, Adıyaman, Malatya ve Elazığ yollarındaydık… Ailecek kendimizi "Avrupa'da hissettik" ve bakışlarımızla süzmüştük birbirlerimizi… Dudaklarımız da bükülmüştü hayretten… "**Büyük veri**" bu gelişmişliği içeriyor olmalıdır.

"Görünen köy kılavuz istemez" dercesine yıllar süren yerin ve denizin altı, üstü, havası ve uzayı saran alt ve üst yapı projeleri, teknolojik ve savunma uğraşıları nihayetinde meyvelerini vermeye başlamış, milyonlar faydalanıyor olmuş, ünü de dünyaya ulaşmış olmalı ki "**büyük veri**"de bunlar da yer almalıdır.

Yeni bakanların atanması ile mevcut bakanların çiçekli ve kucaklayıcı "devir-teslim" törenleri kültürümüzde yer ettiğini de eklemeliyiz. Bu törenlerde göreve yeni başlayan bakanların 5 yıl boyunca "**Seçim Beyannamesi**"nde yer alan maddelerin bir bir tamamlayacaklarını ifade etmeleri de olumlu olmuştur. Bu çerçevede yapılacaklar belli, bu yüzden projeler yarışıyor olacak… Çılgın projelerin de kapıları aralanacaktır ki Cumhuriyetimizin bu ikinci "Türkiye Yüzyılı"na yaraşır bir tanesi de bizden olsun; İstanbul'umuzun biz sakinleri metrolu yaşamı çok sevdik, hayatlarımız kolaylaştı, yaşam kalitemizi de arttırdı… Hal böyle olunca "metrolu yaşamı

şehirlerarasına da taşıyalım" fikri düşüverdi akla; "Kuzeyden-güneye mesela İstanbul-Antalya arasına, batıdan-doğuya yine mesela İzmir-Van arasına metro hattı" döşeyelim… Ülkemizin %80'i dağlık, mecburen dağları ya çevresinden dolaşarak yolu da uzatarak geçiyoruz ya da tünellerle aşıyoruz… Yerin altı devletin, atıl olarak beklemekte… üstelik üst yollar için kamusallaştırma gibi zorluklar da yok… Çetin kış şartları devre dışı kalacak, ulaşıma engel teşkil etmeyecektir…

Bu çılgın proje ile Avrupa'nın kültür başkenti İstanbul'u, dünyanın turizm başkenti Antalya ile buluşturuyor olacağız. Kuzeyin soğuk sularından güneyin sıcak ve tuzlu sularında aynı günde kulaç atıyor olabileceğiz… Ege'nin serin sularını doğunun tatlı sularıyla da kavuşturmamız ne güzel olur…

Memleketim Eskişehir'in denizi yok ama geniş havuzları plajlı yada Rusya'nın sıcak denizlere kavuşmak istemesi hayali gibi serinden sıcağa ve tatlıdan tuzluya seçenekleriyle metro hatlarımız doğu bölgelerimizi de denizlere yakın kılacaktır.

Metro hatlarımız ayrıca bölgelerimizin farklı iklim koşulları ile yıl boyunca 4 mevsimi yaşatacaktır tıpkı Antalya'nın sıcakları başladığında yaylalara çıkılması ya da yine Antalya için konuşulan karlı Bey dağlarından sıcaklığı ile ünlü Konyaaltı plajını buluşturacak Dünya'nın en uzun kuş uçumu teleferik projesi gibi…

Manş demiryolu tüneli, İngiltere ile Fransa'yı denizden birbirine bağladığında Dünya'da büyük ses getirmişti; İstanbul-Antalya metromuzu makas kırarak hele bir de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'mize ulaştırmak ta yarım asırdır çözülemeyen siyasi dertlere ilaç gibi gelecektir tıpkı kapalı Maraş'ın bir kısmının kamuya açılmasında görüldüğü gibi… **Politikalar tıkandığında teknoloji anlayışı devreye girerse olmayanları oldurur diyebilir miyiz?**

Deprem kuşaklarının tamamen uzağında köstebeklenecek bu kuzey-güney ve doğu-batı metro hatları geçmişin ve geleceğin giderilemeyen her türlü sıkıntılarına çözüm olacaktır, insanımızı bütün yönleriyle harmanlayacaktır…

Çok daha önemlisi ki deprem ülkesiyiz diyoruz, gelecekte istenmeyen doğal afetlerde böylesi şehirlerarası güvenilir metro hatlarımız AKUT görevi görecek, insanımızı kesintisiz güvenli bölgelere taşıyabilecektir… Gerekli yardımları da benzer şekilde ihtiyaçlı yerlere hızla sevk edecektir…

Ülkemizi bütünleştirecek güvenilir metro hatları, denizaltılar gibi gökyüzü aydınlığını görmeden normal ve zor zamanların 7/24/365 gün dostu olacaktır. Nihayet "**Büyük veri**" (çılgın) projeleri de içeriyor olmalıdır.

"İstanbul Boğazı'ndan Göçmen Kuşların Geçiş İzlencesi" başlıklı İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı projesinde ve "Ecdadımızın Merhametli Yüreğindeki Sırça Köşkler" Karma Sergisi sanatçılarımızın yaptıkları kuş evlerini, İstanbul Üniversitesi ve Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerindeki çeşitli ağaçlara astık ve yıllarca kamera çekimleriyle izleyerek bekledik ki kuşlarımız bunları yuva edinsinler diye. Yan komşumuzun bina çatısındaki kiremitlerin arasındaki daracık bir noktadan onlarca kuş yuva edinmiş ve aile kurmuşlarken maalesef hiç bir kuş bizim sanat yapıtı evleri tercih etmediler… Sebebini keşfettim ki kuş evlerinin giriş-çıkış delikleri çok büyük yapılmış… Kuşların güvende hissetmediği hiç bir yerde barınmadıklarını öğrenmiş olduk tıpkı site yaşantılarımızdaki en önemli isteklerimizin başında "güvenlik" konusu gelmesi gibi… Dolayısıyla "**büyük veri**"de güvenliğin de yer alması çok doğal sayılmalıdır. Buna verilen sözlerin yerine getirilmesi güvencesi de eklenebilir…

Çocuklarımız çoğu zaman bizler de bazen sahip olduklarımızın tam farkına varamadığımızın şahidi olmuyor da değiliz… Bizlerin içten göremediğini "dışarı"dan bakanların ülkemizin genel manzarasını net görmeleri daha bir olasılıklı sanki… Bunun çıkarımını da yapmak gerekirse "**büyük veri**"nin içeriğinde yurtdışı kavramı da olmalıdır. Yurt dışı demişken de, seçim sonuçları kesinleştiğinde dış ülkelerin halklarından özellikle gönül coğrafyalarından yürekten kutlama görüntüleri de seçim değerlendirmesine dahil edilebilir. Buna Cumhurbaşkanlığı töreninin içeriden-dışarıdan faklı kültür renklerinin küresel ölçekte katılımlı olağanüstü görüntüsü de mutlaka eşlik etmelidir…

Temel bilimlerde "ilk hız" önemlidir tıpkı "insan 7'sinde ne ise 70'inde de odur" ifadesi gibi… "Türkiye Yüzyılı"nın bu başlangıç yıllarında ülkemizin refahına ve insanımızın kaliteli yaşamına katkı verecek **Seçim Beyannamesi** ve projeler kümesi üçüncü yüzyılı da belirleyecek potansiyeldedir, böylesi sevimli yarışta iyi olan projeler kazansın diyelim.

Elbette ki tüm bunlarla alt-üst yapılar ve mekanizmalar tamamlanma yolundadır, öyle ki geleceğin yönetici yeni genç nesillerine "yürü ya kulum" olacaktır…
